

دربی تصادف اتوبوس دانش آموزان هرمزگانی رخ داد

دستور روحانی به ۴ وزیر

گروه جامعه: رئیس‌جمهوری دستور رسیدگی به وضعیت دانش‌آموزان هرمزگانی و بازنگری در شیوه‌نامه اردوهای دانش‌آموزی را صادر کرد و از وزیران آموزش‌وپرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، راه‌وشهرسازی و وزیر کشور خواست...

صفحه ۱۷

یکشنبه ۱۲ شهریور ۱۳۹۶ | ۱۲ ذیحجه ۱۴۳۸ | ۳ سپتامبر ۲۰۱۷

تیتراها

چرا بانک‌ها اطلاعات حساب‌های مشتریان خود را مخفی می‌کنند؟

فرار دانه‌درشت‌ها به کمک بانک‌ها

صفحه ۴

پرونده حضور زنان در ورزشگاه بسته شد

پروانه سلحشوری: کاش بازی تیم ملی را در آزادی می‌دیدم

صفحه ۱۸

مرگ کودتاجی

نگاهی به زندگی و مرگ سرلشکرزاهدی

صفحه ۷

پزشکیان:

نمی‌شود یک شبه ۸ هزار میلیارد اختلاس کرد

صفحه ۴

حرف اول

مرد روزهای خردادی

احمد غلامی . سردبیر

نیمی از جغرافیای روزنامه خرداد این‌گونه بود: در شرق تحریریه میز گروه سیاسی قرار داشت، میزی کشیده و دراز که دور تا دورش صندلی بود و در رأس آن فقط یک صندلی، صندلی دبیر گروه، علیرضا رجایی. در کنار آن در میان ما و گروه سیاسی گروه اقتصاد بود، محمدصادق جنان‌صفت و بعد گروه ادب‌و‌هنر و روبه‌روی آن میز کوچک دوفره گروه اندیشه بود به دبیری مقصود فراستخواه. علیرضا رجایی و مقصود فراستخواه گل‌های سرسبز روزنامه خرداد بودند. انسان‌هایی با خصایصی منحصربه‌فرد خود که خلاصه‌اش می‌شود، انسان پاکیزه، چقدر دلم برای آن روزها تنگ شده است. برای انسان‌هایی فراتر از قلمرو میز و جناح‌های سیاسی‌شان، انسان‌های منزه، منزه از بخل و حسد، ثزور و ریا. اگر نماد سیاست علیرضا رجایی باشد، چه جایگاه منزهی است سیاست و اگر مقصود فراستخواه اندیشه ما باشد، متبرک باد نامش در هر تحریریه‌ای. این روزها سختِ دلنگ می‌شویم، نمی‌دانیم این دلنگی از کجا سراغ‌مان آمده است و چاره دلنگی چیست، به هر دری می‌زنیم. خواندن کتابی، تماشای فیلمی، نشستن در کافه‌ای، روایت خاطره‌ای یا پرداختن قصه‌ای؛ اما دلنگی سمج چسبیده است به سقفِ دل‌مان. چرا زدوده نمی‌شود این دلنگی ویرانگر، دیگر عشق هم چاره کار نیست. این وادی حیرت است، دلیلی برای دلنگی نخواهیم یافت.

ادامه در صفحه ۱۹

انالله و انا الیه راجعون

دوست ارجمندم جناب آقای عمادالدین باقی

ارتحال برادر محترم جنابعالی، مرحوم علاءالدین باقی موجب تأثر و تألم شد. ضمن تسلیت این ضایعه مؤلمه، از خداوند تبارک و تعالی برای آن مرحوم مغفرت و برای جنابعالی و سایر بستگان و بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت می‌نمایم.

بهزاد ساسانیان

وزیرامور خارجه تشریح کرد

نقشه راه دیپلماسی در ۴ سال آینده

گروه سیاست: «وزارت خارجه در دولت دوازدهم دو ابراولویت خواهد داشت: یکی بحث «اقتصاد» و دیگری بحث «همسایگان» است که این دو را در دو معاونت به نام‌های «معاونت سیاسی» و «معاونت اقتصادی» ایجاد کردیم». جواد ظریف...

صفحه ۱۹

سال پانزدهم - شماره ۲۹۵۳ - ۲۰ صفحه - ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

آیا ترامپ ماندنی است؟

سیدعلی خرم . استاد حقوق بین‌الملل

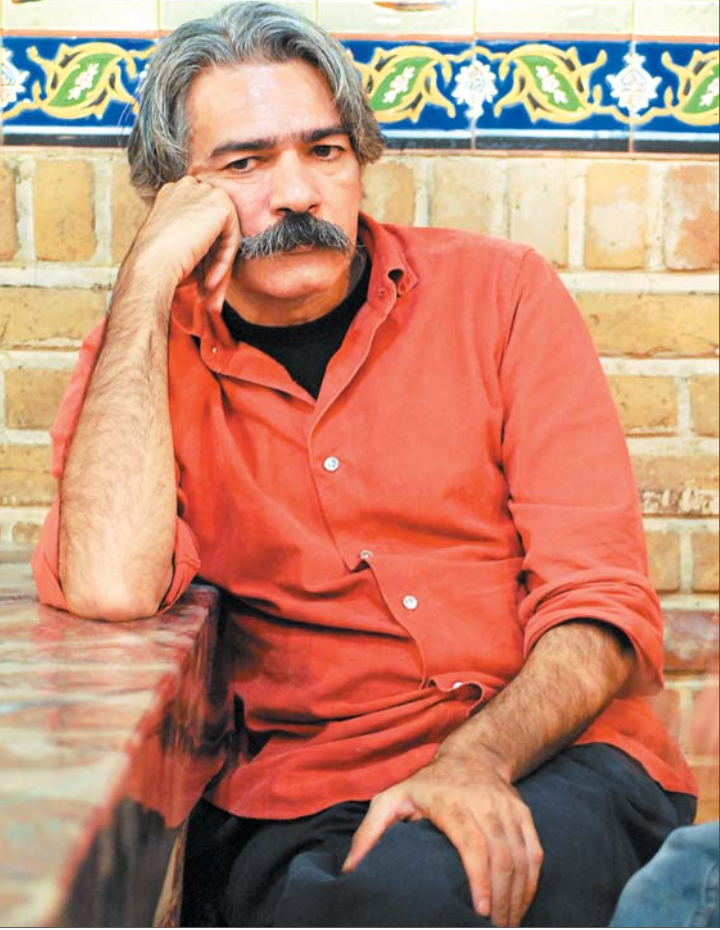
دونالد ترامپ، پدیده استثنائی تاریخ ریاست‌جمهوری آمریکا، از زمانی که وارد کارزار انتخاباتی شد، نفعتها نتوانست افکار عمومی جامعه آمریکا را به خود جلب کند، بلکه با افکار عمومی ملل جهان نیز همین مشکل را دارد. ترامپ به طرز عجیبی محبوب تندروهای آمریکایی، نژادپرستان و مردم ناآگاه و عامی آمریکا قرار گرفت و با ترفندهای غیرمعمول و از جمله با نقش‌آفرینی غیرمستقیم روسیه، در انتخابات آمریکا پیروز شد. اما در هیچ‌جای جهان و به‌ویژه در کشورهای توسعه‌یافته و به‌خصوص در کشوری چون آمریکا چنین سازوکار و چنین افرادی نمی‌توانند خلق‌الساعه و تصادفی بر سر کار بیایند و اگر هم بیایند نمی‌توانند دوام بیاورند، چراکه قانون در این کشورها نهادینه شده و ابزارها و محدودیت‌های قانونی مانع تکروری آنها می‌شود. دونالد ترامپ با اینکه فرمانده کل قوا، رئیس قوه مجریه و تعیین‌کننده رئیس قوه قضائیه ایالات متحده آمریکاست، ولی مشاهده می‌شود که چگونه اسیر و مطیع قانون اساسی آمریکا بوده و دستورات بی‌پایه‌اش بی‌دربی مورد نقض مقامات و مسئولان این کشور قرار گرفته است. دونالد ترامپ و خانواده‌اش با ارتباطات ناسالم با روسیه، حمایت اکثر جمهوری‌خواهان معروف را از دست داده‌اند، به‌ترتیبی که افرادی چون جان مک‌کین زبان به انتقاد از وی گشودند و جمهوری‌خواهان نخواستند ذلت همکاری مخفیانه با روسیه را به‌طور تاریخی برای حزب خود بخزند. این افشاح تاریخی که در آمریکا و جهان بیشتر یک خیانت تلقی می‌شود، هنوز آستان حوادث بیشتری است که در ماه‌های آینده خود را نشان خواهد داد و دامن دونالد ترامپ را باز هم بیشتر خواهد گرفت. مشکلات ترامپ یقیناً به همین‌جا ختم نمی‌شود؛ شکست وی در جایگزینی «اوباما کر» با همه شعارهایی که داده بود یک راهکار اساسی برای مردم آمریکا فراهم کرد که باید از دونالد ترامپ عبور کنند. در صحنه خارجی هم از ابتدا جبهه مشترکی علیه وی در جهان به وجود آمد تا سیاست‌های نامتعارف و تهاجمی دونالد ترامپ را مهار کنند. روابط با اتحادیه اروپا و ناتو، همراهی نکردن با کنوانسیون محیط زیست پاریس، موضع علیه توافق هسته‌ای با ایران و ده‌ها موضوع دیگر، مخالفت جهان با ترامپ را به نمایش گذاشت. ترامپ هر اندازه در صحنه داخلی با شکست روبه‌رو شد، مواضع خود در صحنه خارجی را تندتر و تهاجمی‌تر کرد تا برای خود شخصیت و احترام فراهم کند، اما با واکنش جهانی روبه‌رو شد. علاوه بر این ناکامی‌ها، آزمایشات روانی او هم نشان‌دهنده عدم تعادل روانی این کشتی‌کج‌کار قدیمی است که تکمیل‌کننده شخصیت وی شده است. این آزمایشات به‌کنگره نمایندگان آمریکا تحویل داده شده تا تصمیم مناسب گرفته شود. به‌یقین می‌توان گفت رئیس‌جمهور آمریکا در این شرایط قادر به ادامه معمول کار بی‌شک نیست. چندین ماه قبل، پیش‌بینی که فقط سه راه پیش پای ترامپ وجود دارد؛ اول اینکه افسار کار حکومت را در اختیار حزب جمهوری‌خواه قرار دهد و حزب، کشور را اداره کند و وی رئیس‌جمهوری تشریفاتی باشد. دوم اینکه شکست سیاست‌هایش را بپذیرد و استعفا دهد. سوم اینکه در انتظار استیضاح باشد. خصوصیات روحی دونالد ترامپ نشان داده محتمل‌ترین راه برای وی، استیضاح و در غیر این صورت استعفاست، زیرا او حاضر نیست در اداره کشور، افسار کار را به حزب جمهوری‌خواه بسپارد. اگر به تیم مدیریتی وی در این چند ماه نگاه کنیم، سرکشکی دونالد ترامپ کاملاً مشهود است که همه اعضای دفتر و مشاوران وی که بر وزرا نظارت دارند، یکی بعد از دیگری استعفا داده و جای خود را به دیگری سپرده‌اند. به‌عبارت‌دیگر نه ترامپ توانایی تحمل آسان را دارد و نه آنان تحمل ادامه چنین سرافکنندگی‌ای را دارند و این در تاریخ آمریکا بی‌نظیر است. اکنون این سؤال پدید می‌آید: ایران باید چه راهی را برای مواجهه با او برگزیند؟ بی‌شک ایران باید در کنار این رودخانه به نظاره بنشیند و جریان آب را تماشا کند تا فرجام ترامپ مشخص شود. اشتباهات بی‌دریسی این چهره جنجالی، چاله عمیقی برای وی بر کرده و او برای نجات خود نیاز به مستمسکی دارد تا به بهانه آن مدتی حیات سیاسی خود را افزایش دهد و ایران نباید این مستمسک باشد.اگر بحران کره‌شمالی ادامه یابد، برای ترامپ فرصتی طلایی محسوب می‌شود. اگر می‌توانست به بهانه حفظ دموکراسی در وئزولا دخالت نظامی کند و اگر بتواند جبهه مستحکمی از نظر سیاسی علیه ایران به وجود آورد و جهان را با خود همدستان کند، هرکدام می‌تواند کشتی نجات وی باشد.

ادامه در صفحه ۱۹

گفت‌وگو با کیهان کلهر

آزرده‌ام، اما نه از مردم

کنسرت این نوازنده برای دومین بار تمدید شد

صفحه ۶

یادداشت

اهل سنت ایران

که در جنوب کشور مستقر هستند. مذاهب سه‌گانه اهل‌سنت در کشور از نظر رویکردهای فقهی دارای تفاوت‌هایی هستند و روحانیون هر مذهب در میان پیروان آن مذهب جایگاه و منزلت مذهبی و دینی دارند. گذشته از تفاوت مذهبی میان سنی‌مذہبان در کشور، جامعه اهل‌سنت ایران از نظر شاخص دیگری هم قابل تامل است و آن ویژگی گرایش و پیوند اکثر سنی‌مذہبان ایران با یکی از طریقت‌های تصوف است یعنی بخشی از مسلمانان سنی‌مذهب ایرانی پیرو یکی از طریقت‌های تصوف هستند. سلسله‌های تصوف قادریه، نقشبندیه، رفاعیه، بدویه، سهروردیه، مولویه، سعدیه، شاذلیه، بکتاشیه و چشتیه در دنیای اسلام پیروانی دارند. سلسله قادریه بزرگ‌ترین جریان صوفی و طریقت عرفانی در جهان اسلام است. در ایران فقط دو طریقت قادریه و نقشبندیه علاقه‌مندان و رهروانی دارند و بخشی از سنی‌مذہبان از پیروان این طریقت‌های دوگانه هستند. دیگر طریقت‌های تصوف از جمله مولویه (با قطبیت مولوی شاعر و عارف بزرگ ایرانی) سعدیه و سهروردیه در ایران پیرو ندارند و پیروان این فرقه‌ها در کشورهای ترکیه و حوزه بالکان و پاکستان حضور دارند. پیروان طریقت قادریه بیشتر در استان‌های کردستان، کرمانشاه و آذربایجان غربی، هرمزگان و گیلان پراکنده هستند. پیروان طریقت نقشبندیه نیز افزون بر سه استان یادشده در میان ترکمن‌ها و تالشی‌ها پیروانی دارند. طریقت‌های دینی یادشده در درون خود نیز دارای انشعاباتی هستند مثلاً طریقت قادریه برزنجیه، بیاناتی، کس نزائی، سوله‌ای، رفاعی، شاداقیه و ... ازجمله فرق درون طریقت قادری هستند. در میان دو طریقت یادشده، طریقت نقشبندیه به مبادی شریعت هم توجه خاصی دارد. گروهی از پیروان اهل‌سنت در کشور به‌ویژه روحانیون سنی‌مذهب نظر چندان مثبتی به طریقت‌های مذهبی ذکرشده ندارند و این طریقت‌ها را به انحراف و خرافه متهم می‌کنند. از نظر امکان مذهبی و مدارس دینی هم وضعیت اهل‌سنت کشور قابل بررسی است. هرچند در این‌باره تاکنون داده‌های کمی منتشر شده است. امروزه چند هزار مسجد خاص اهل‌سنت در سراسر کشور فعالیت دارند و ده‌ها مرکز پرورش و تربیت طلاب سنی در کشور فعال هستند. برخی برآوردهای غیررسمی حکایت از آن دارد که حدود ۲۵ هزار مسجد خاص اهل‌سنت در استان‌ها و شهرستان و روستاهای کشور دایر و مشغول فعالیت هستند. اگرچه جمعیت شیعیان ایران حدود ۹۰ درصد (یا ۹ برابر) بیشتر از جمعیت سنی‌های کشور است اما حدود ۴۶ هزار مسجد مخصوص شیعیان کشورمان و حدود ۲۵ هزار مسجد خاص سنی‌مذہبان است.

ادامه در صفحه ۴

احسان هوشمند
پژوهشگر مطالعات قومی

اکثریت جمعیت ایران پیرو آئین اسلام و مذهب شیعه دوازده‌امامی هستند. اما در کنار شیعیان گروهی از شهروندان کشور پیرو مذاهب و ادیان دیگری هستند؛ ازجمله گروهی از هم‌وطنان، مسیحی، گروهی یهودی و گروهی دیگر زردشتی هستند. طبق قانون اساسی، ادیان مسیحی و کلیوی (یهودی) و زردشتی به رسمیت شناخته شده و در حدود قانون در انجام مراسم دینی خود آزادند و در احوال شخصیه و تعلیمات دینی طبق آئین خود عمل می‌کنند. همچنین در ایران گروهی از ایرانیان پیرو دیگر ادیان و مذاهب رسمی و غیررسمی هستند. دراین‌میان می‌توان پیروان آئین یارسان (اهل حق)، شیعه اسماعیلیه و شیعه زیدیه و نیز مندایی و سیک و بودا را نام برد. برخی مکاتب یا فرقه‌ها نیز غیررسمی هستند. در میان ایرانیان مسلمان، گروهی پیرو مذاهب اهل‌سنت هستند. اهل‌سنت پس از شیعیان بزرگ‌ترین گروه مذهبی در ایران امروز به شمار می‌روند. برآوردهای موجود نشان می‌دهد جمعیت سنی‌مذہبان ایران حدود هشت تا ۱۰ درصد از کل جمعیت کشور را شامل می‌شوند که به صورت متمرکز یا پراکنده در استان‌های سیستان‌وبلوچستان، کردستان، کرمانشاه، آذربایجان غربی، خراسان شمالی و جنوبی، گلستان، گیلان، اردبیل، هرمزگان، بوشهر، فارس و جنوب کرمان و نیز تهران و کرج مستقر هستند. در میان مذاهب چهارگانه اهل‌سنت یعنی

حنفی، شافعی، حنبلی و مالکی، سه مذهب حنفی و شافعی و به شکلی محدودتر حنبلی دارای پیروانی در گوشه‌و‌کنار کشور هستند. مذهب حنفی بزرگ‌ترین فرقه اسلامی است و حدود یک‌سوم مسلمانان جهان حنفی‌مذهب هستند. در ایران نیز در میان اهل‌سنت کشور گروهی حنفی‌مذهب هستند. حنفی‌ها در استان سیستان‌وبلوچستان، گلستان و خراسان شمالی (ترکمن‌های این دو استان) و خراسان جنوبی و فارس و هرمزگان مستقر هستند. در سیستان‌وبلوچستان و بخش‌هایی از جنوب روحانیون با عنوان مولوی شناخته می‌شوند. البته ترکمن‌ها برای این مقصود از مفهوم آخوند استفاده می‌کنند. شافعی‌مذہبان سنی نیز عموماً در استان‌های کردستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه و منطقه تالش مستقر هستند. روحانیون کرد شافعی‌مذهب معمولاً ماموستا (ماموستاد) نامیده می‌شوند. گروه کمی از ایرانیان سنی‌مذهب هم حنبلی‌مذهبانند

یادداشت

طلبکاران همیشگی

قابل‌توجه و از ده‌ها کشور متمول دنیا هم بیشتر است. این پاداش‌ها بار مالی سنگینی برای دولت ایجاد می‌کنند. میلیارد‌ها تومان برای برگزاری مراسم پرداخت پاداش ورزشکاران نخبه هزینه می‌شود و جالب اینکه هیچ‌گاه هم رضایت ورزشکاران فراهم نمی‌شود. در همین سال گذشته پس از برگزاری مراسم اهدای پاداشی ورزشکاران المپیکي كم صدای اعتراض شنیده نشد؛ چرا دیر پرداخت شده، چرا کم بوده و... . فوتبالست‌ها هم با وجود درآمد بالایشان از این قافله عقب نماندند. چهار سال پیش پس از صعود ایران به جام جهانی ۲۰۱۴، دولت وقت با یک دست‌ودلبازی بی‌حساب‌و‌کتاب، پاداشی نجومی برای ملی‌پوشان در نظر گرفت؛ یک مجوز ورود خودرو خارجی و ۵۰۰میلیون تومان پاداش نقدی، بخشی از این پاداش‌ها هم به گردن دولت یازدهم افتاد. آن پاداش هنگفت همان‌موقع چند‌هزاردلاری که به آنها قول داده شده بود. مخاطب این جملات اعتراضی هم وزارت ورزش و دولت است. کارلوس کی‌روش هم که همیشه در این مواقع به‌خوبی میدان‌داری می‌کند، دیروز از بی‌تفاوتی‌ها انتقاد کرد. اینکه بازیکنان تیم ملی فوتبال ایران و سرمربی‌شان توقع حمایت و توجه داشته باشند اصلاً اتفاق بدی نیست، اما روی دیگر سکه را هم باید دید. بیش از یک دهه است که «مادی‌گرایی» و «پاداش‌محوری» به یکی از اصول ورزش ایران تبدیل شده و مطالبه اصلی ورزشکاران مبلغ پاداش است. قهرمانان المپیک همان پای سکو چانه جازیه می‌زنند. این در حالی است که پاداشی که ایران به مدال‌آوران المپیکش می‌پردازد،

ادامه در صفحه ۱۸

برادر گرامی جناب آقای عمادالدین باقی

مصیبت درگذشت برادر گرامیتان

شادروان علاءالدین باقی

را مصمیمانه به جناب‌عالی و خانواده محترمتان

تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند متعال برای

آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر

بازماندگان صبر و اجر آرزو نمودیم.

محمدتقی فاضل‌میبدی، محمد امیر مظاهری

مهدی رحمانیان، احمد غلامی

مازیار خسروی، ایمان کمالی و زهره کوهی